

Повеља Савеза славистичких друштава Србије за 2025. годину

Према Правилнику о додели „Награде Савеза славистичких друштава Србије” за нарочит научни допринос промоцији србистике и српске славистике у свету, Управни одбор Савеза је на електронској седници, одржаној од 26. до 28. априла 2025. године, једногласно донео одлуку да се Повеља Савеза славистичких друштава Србије за 2025. годину додели проф. др Роберту Ходелу, за вишедеценијска предана залагања на пољима проучавања, предавања и промоције српске и других словенских књижевности на германском културном простору.

Проф. др Роберт Ходел, са Института за славистику Универзитета у Хамбургу, још се од својих студијских дана предано теоријско-истраживачки и преводилачки бави српском књижевношћу. Докторски рад, посвећен сказу код Николаја Љескова и Драгослава Михаиловића (Robert Hodel, *Betrachtungen zum skaz bei N. S. Leskov und Dragoslav Mihailović, Slavica Helvetica*, Bd. 44, Bern [etc.]: Peter Lang, 1994) представљао је значајан подстицај и за вишегодишње разговоре које је проф. Ходел водио са академиком Михаиловићем, а који су врхунили како Ходеловим преводима Михаиловићевих дела на немачки језик (Dragoslav Mihailovic, *Wie ein Fleck zurückblieb. Erzählungen – Leben, ausgewählt, übersetzt und mit einer Einleitung versehen von Robert Hodel*, Leipzig: Leipziger Literaturverlag, 2018), тако и Ходеловим истраживањима Михаиловићеве биографије и стваралаштва, објављеним на српском (Robert Hodel, *Reči od mramora: Dragoslav Mihailović – život i delo*, Beograd: Laguna, 2020). Остала су упамћена сведочанства о томе колико је академик Драгослав Михаиловић дубоко ценио преданост истраживачком раду проф. др Роберта Ходела, те колико је високо вредновао умешност доброг познаваоца и оданог читаоца и тумача српске књижевности.

Након студијских година усавршавања у Берну, Санкт Петербургу, Новом Саду, Дубровнику и Прагу, као и хабилитације усредсређене на текстове Андреја Платонова, Роберт Ходел наставио је свој рад у својству врсног компаратисте у оквирима славистичких студија, о чему сведоче и монографске публикације посвећене питањима дискурса модернистичке књижевности (Robert Hodel, *Diskurs (srpske) moderne*, Beograd: Filološki fakultet, Institut za književnost i umetnost, Čigoja štampa, 2009), аспектима херменеутичких интерпретација одабраних литерарних феномена од Доситеја до Михаиловића (Robert Hodel, *Raskršća književnog Juga (od Dositeja do Mihailovića)*, Beograd: Filološki fakultet, Institut za književnost i umetnost, Čigoja štampa, 2014), испитивањима поетике Андрићевих дела (Robert Hodel, *Ivo Andrić – očima stranca*, Beograd: Службени гласник, 2025) и др. Проф. др Роберт Ходел је несебично годинама на семинарима у Хамбургу био домаћин многим српским научницима и предавачима из различитих универзитетских центара, а своје студенте је редовно упућивао на усавршавања знања из српског језика, књижевности и културе у оквирима Међународног славистичког центра на Филолошком факултету у Београду, те је на тај начин снажно и континуирано омогућио

повезивања бројних истраживачких генерација како у српским, тако и у немачким културним круговима.

Уз свестрани антологичарски, приређивачки и преводилачки рад посвећен рецепцији и промоцији српске књижевности на германском говорном подручју, а који је укључивао и изборе из опуса српских песника друге половине 20. века (*Hundert Gramm Seele: Serbische Poesie aus der zweiten Hälfte des 20. Jahrhunderts*, herausgegeben und übertragen von Robert Hodel, Leipzig: Leipziger Literaturverlag, 2011), као и изазове превода и интеркултурних посредништава херметичности дела Момчила Настасијевића (Momčilo Nastasijević, *Sind Flügel wohl...: Gedichte und Prosa*, herausgegeben und übertragen von Robert Hodel, Leipzig: Leipziger Literaturverlag, 2013), међу неким од аутора ка којима је свој рад проф. др Роберт Ходел усмеравао и током претходних година издвојили су се и Борисав Станковић, чија је дела Ходел преводио на немачки језик (Bora Stanković, *Erzählungen vom Balkan. Erzählungen – Leben*, ausgewählt, eingeleitet und aus dem Serbischen übersetzt von Robert Hodel, Leipzig: Leipziger Literaturverlag, 2023), а објавио је и монографију посвећену Станковићевом животу и раду на српском језику (Robert Hodel, *Ranjav i željan: Borisav Stanković – život i delo*, Beograd: Laguna, 2024), док се тренутно интензивно бави, између осталог, и књижевним стваралаштвом Растка Петровића. Окренутост раду у архивима, а посебно истанчаност воље да се проникне у многе недокучиве аспекте језичког ткања наведених и других стваралаца, умногоме преводе на немачки језик проф. др Роберта Ходела и тумачења опуса изабраних аутора обележавају правим подвизима и важним открићима српске културе Европи и свету.

Проф. др Роберт Ходел је, уз чланство у научном друштву „Лајбниц” из Берлина, и инострани члан Српске академије наука и уметности, почасни члан Српског књижевног друштва, као и сарадник више славистичких периодичних публикација, међу којима су и часописи *Летопис Матице српске*, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, *Нови израз*, *Русская литература* и др. Редовни је учесник многих стручних конференција у Србији и предан саговорник бројних разговора различитих научних генерација, које несебично подстиче на рад и непрекидна усавршавања.

Низу награда међу којима је „Петропољ” града Санкт Петербурга 2015. године, Повеља „Борисав Станковић” 2022. године, као и Повеља Матице српске за неговање српске језичке културе за 2023. годину, Управни одбор има изузетну част да за вишедеценијске доприносе промоцији српске књижевности и културе и српске славистике на германском говорном подручју Повељу Савеза славистичких друштава Србије додели проф. др Роберту Ходелу, са искреним жељама за успешан наставак рада и срдачну захвалност за сва досадашња прегалаштва на пољима изучавања и превођења српске књижевности.

У Београду, маја 2025. године

Управни одбор Савеза славистичких друштава Србије